

Natur- og Landbrugskommissionen
Børsgade 4
1215 København K

nlkom@nlkom.dk

26. november 2012

Mere biodiversitet i skovene – gør landdistriktsprogrammet brugbart for skovbruget

De mere overordnede forslag til en indsats for større biodiversitet i skovene er gengivet i rapporten fra Skovpolitisk Udvalg. Vi er opmærksomme på, at denne allerede indgår i Kommissionens arbejde og vi anbefaler kommissionen at ser nærmere på forslagene til indsats for at øge biodiversiteten.

Skovforeningen sendte i august 2012 en beskrivelse af problemerne i anvendelsen af det nuværende landdistriktsprogram, samt en lang række ønsker til det kommende landdistriktsprogram til Kommissionen. Dette vil vi gerne supplere med en uddybning af problemerne og en række mere konkrete forslag til ændringer.

Når vi ønsker at supplerer med nedenstående meget konkrete forslag til ændringer i principperne i ordningen for det gældende landdistriktsprogram skyldes det:

- at der aktuelt – på trods af den politiske velvilje over for naturudviklende ordninger for skovene – er forhindringer for, at disse kan anvendes i praksis,
- at vi kan forudse, at politikerne måske i valget af virkemidler for at realisere Kommissionens kommende forslag vil anvende EU-baserede ordninger på grund af den medfinansiering, der er forbundet hermed. Disse ordninger indeholder imidlertid fundamentale utilstrækkeligheder, som vil forhindre en praktisk anvendelse. Derfor giver vi konkrete eksempler på forhold, som kommissionen bør gøre opmærksom på skal ændres, og
- at de foreslåede ændringer til landdistriktsprogrammet for 2013 kun skal ses som *eksempler* på, hvordan problemer i de foreslåede ordninger kan løses. Man bør i det fremtidige landdistriktsprogram for perioden 2014-20 og eventuelt gennem andre ordninger tænke på, hvordan samtlige de elementer som Skovpolitisk Udvalg har peget på, kan indgå.

I finanslovsforslaget for 2013 er der afsat en bevilling til bl.a. følgende formål inden for skovene:

1. Skovnaturtypebevarende drift og pleje (opfyldelse af Natura 2000-forpligtelsen)
2. Sikring af §25-skov (biologisk særligt værdifulde skove) og udlæg af urørt skov
3. Genskabelse af naturlig hydrologi
4. Sikring af velegnede levesteder for arter inden for Natura 2000-områderne
5. Etablering af løvskov efter nåleskov

Dansk Skovforening er af den opfattelse, at ovennævnte foranstaltninger vil have en gavnlig effekt på skovenes biodiversitetsmæssige værdier, og at disse vil være et skridt på vejen til at implementere nogle af anbefalingerne fra Skovpolitisk Udvalg omkring indsatsen for øget biodiversitet i skovene. Det er dog under forudsætning af, at ordningerne bliver så attraktive, at disse vil blive efterspurgt af skovejere.

Vi har endnu ikke set Naturstyrelsens udkast til tilskudsordningernes nærmere indhold og foreslåede tilskudsstørrelser, men vi er bekendt med det forslag til ændringer til det danske landdistriktsprogram for 2013, som NaturErhvervsstyrelsen har haft i høring, bl.a. indeholdende de maksimale tilskudsstørrelser. På den baggrund mener vi ikke, at ordningerne vil blive nævneværdigt efterspurgt af skovejere. Dertil er vilkårene og tilskudsstørrelserne ikke attraktive.

Vi har derfor følgende konkrete forslag til ændringer, der vil kunne gøre ordningerne mere attraktive for ejerne. Såfremt det ikke er muligt at få medtaget ændringerne allerede fra 2013, bør de i det mindste indgå i det danske landdistriktsprogram for perioden 2014-20:

Ad 1) Natura 2000-sikringen

- Der er afgørende forudsætninger i de beregninger, der ligger til grund for tilskudsstørrelserne, der ikke holder. F.eks. at skovejere under alle omstændigheder ville anvende selvforyngelse med den pågældende træart på arealet.
 - *Forslag: Tilskuddene bør medtage erstatning for tabet af frihed i valg af træart og driftsmåde – præcis som staten gør i fredningserstatninger.*
- Der er et dansk krav om, at samtlige kortlagte skovnaturtypearealer skal indgå i en tilskudsansøgning. Det er altså ikke muligt at indgå aftaler om enkelte kortlagte skovnaturtypearealer. Tilskudssatserne tager ikke hensyn til, at der i en skov måtte være hugstmodne bevoksninger, hvor renafdrift herefter forhindres.
 - *Forslag: Der bør kunne ansøges om tilskud til konkrete udpegede skovnaturtypearealer uden krav om, at samtlige kortlagte arealer skal indgå i ansøgningen.*
- Det var oprindeligt Naturstyrelsens forudsætning, at tilskudssatserne alene skulle danne udgangspunkt for videre forhandlinger med skovejere om tilskuddets konkrete størrelse på den enkelte ejendom. Især gældende for større ejendomme. Denne forudsætning er ik-

ke længere gældende, da vi er blevet oplyst om, at EU-Kommissionen ikke vil acceptere individuelle vurderinger i tilskudsordningerne.

- *Forslag: Tilskudssatserne bør kun danne udgangspunkt for forhandlingerne om en tilskudsansøgning, men der bør være mulighed for individuelle vurderinger i de tilfælde, hvor bevoksninger skiller sig ud fra de opstillede forudsætninger, der ligger til grund for beregningerne, således at det endelige tilskud reguleres i forhold til de konkrete forhold på ejendommen.*

Ad 2) Biologisk særlig værdifuld skov (§25-skov) og udlæg af urørt skov

- Vi kender ikke tilskudssatserne, der vil blive fastsat konkret ud fra de aktuelle bevoksninger, men de anførte principper sikrer ikke, at ordningerne er attraktive.
 - *Forslag: Der skal ikke kun ydes erstatning for øgede omkostninger og tab af indtægter i den resterende bevoksnings liv. Der skal også ydes erstatning for fremtidige tab samt erstatning for tabt frihed i valg af træart og driftsform – nøjagtig som i fredningserstatninger, hvor der ydes erstatning for tabet af handelsværdien. Dette er særlig aktuelt i bevoksninger, der er tæt på normal omdrifts afslutning.*

Ad 3) Genskabelse af naturlig hydrologi

- Det anførte loft over tilskuddenes størrelse på 300€/ha/år i maksimalt 20 år tager ikke hensyn til de betydelige tab, der kan påføres skoven, hvis højproduktive bevoksninger med et meget stort indtjeningspotentiale sættes under vand.
 - *Forslag: Tilskudssatserne skal ikke underlægges det anførte maksimale loft, men tilpasses det konkrete projekt.*

Ad 4) Sikring af arter

- Efter forslaget til ændringer i landdistriktsprogrammet for 2013 ydes der alene tilskud til øgede omkostninger i udpegede Natura 2000-områder. Men for at sikre yngle- og rastemulighed for mange arter skal der indføres en særlig driftsform, hvor langt det største tab udgøres af indtægtstab. Endvidere bør der ikke kun ydes tilskud til bilag 2 arter, men bestemt også til bilag 4 arterne
 - *Forslag: Indtægtstab fra de konkrete bevoksninger skal indeholdes i tilskuddet. Samtidig bør tilskuddene kunne ydes overalt i landet, da kravet til sikring af arterne ikke er knyttet til Natura 2000-områderne.*

Ad 5) Etablering af løvtrækulturer

- Tilskuddet ydes med hjemmel i landdistriktsforordningens artikel om ikke-produktive investeringer i skovbruget. Dette fører til et krav om, at der anvendes et så lavt plantetal, at de

ekstensiv kultur ikke kan resultere i bevoksninger med den nødvendige produktion af kvalitetstræ. Hvad skulle få en skovejjer til at erstatte en produktiv nåletræsbevoksning med en ikke produktiv løvtrækultur?

- *Forslag: Benyt i stedet hjemlen i landdistriktsforordningens artikel om tilskud til forbedring af skovenes økonomiske værdi. Med denne hjemmel kan der ydes tilskud til mere planterige kulturer, som kan resultere i produktion af kvalitetstræ samtidig med at samfundet får mere løvskov til gavn for skovnaturen, drikkevandet mm.*

Med venlig hilsen

Tanja Blindbæk Olsen og Hans M. Hedegaard